

НИ ЖУПАНИЈА, НИ ГРАДСКА КУЊЕ ПРИПАДАЈУ СОМБОРУ!?

- **Синиша Лазих (ДС):** Крајње је цинично да се данас за децентрализацију највише залаже Г17 плус, који је у протеклих десет година више пута био у прилици да то питање разреши.
- **Бранислав Јеремић (ДСС):** Ако не буде већег притиска, бојим се да неће бити превише журбе око доношења Закона о имовини локалних самоуправа.
- **Никола Пајић (СПО):** Данас је Београд, тачније круг двојке, место у које се сливају паре свих нас.

Последњих недеља све учесталији су захтеви политичких партија за различитим облицима децентрализације Србије. Странке окупљене у Уједињене регионе Србије покренуле су народну петицију за децентрализацију Србије и траже враћање имовине локалним самоуправама и веће приходе за градове и општине од пореза на зараде. О потреби за преношењем надлежности на ниже нивое власти говоре и Српски покрет обнове, Лига социјалдемократа Војводине и друге политичке партије, а на свој начин огласила се и Демократска странка Србије, подносећи кривичне пријаве против премијера и бивше министарке финансија тврдећи да су закидањем трансфера оштетили све локалне самоуправе.

Да ли градовима и општинама треба вратити изворну имовину одузету законом из 1995. године и да ли се граду годинама уназад ускраћују одређена материјална средства? Председник Градског одбора ДС **Синиша Лазих** сматра да процес децентрализације не би требало да буде политичко питање и питање политичког маркетинга појединца, већ питање функционалности и прављења могућности за свакодневни живот грађана.

НЕОПХОДНА ПРОМЕНА ЗАКОНА

- Враћање имовине локалним самоуправама је неопходно, али исто тако је неопходна и законска регулатива која дефинише како и на који начин се имовина користи, да не би дошли у ситуацију да нам поједине политичке елите продају или отуђе нпр. зграду Жупаније или Градске куће. Са друге стране, крајње је цинично да се данас за то највише залаже Г17, који је у протеклих десет година више пута био у прилици да то питање разреши, али му то тада није било важно као и последњи случајеви када град тражи од Министарства економије (које је он водио) да управља имовином пољопривредних предузећа Гаково, А. Шантић и Станишића, а он се чак по том питању за скоро годину дана није огласио. То онда није децентрализација и није враћање имовине граду, то је нешто друго. По нашем мишљењу, то су управо процеси децентрализације, преузимање одговорности за управљање ресурсима који постоје на територији нашег града, очување рад-

них места, рационално управљање ресурсима који треба да буду свима доступни, а не појединцима. Такође сматрамо да се процес децентрализације не може раздвојити од процесе реституције – каже **Синиша Лазих**.

На питање да ли је и у којој мери Сомбор годинама уназад ускраћиван за одређена материјална средства, **Синиша Лазих** одговара да је финансијска криза довела до одлуке о промени начина трансфера. Он додаје да то није било популарно, али ефекти те одлуке су да ни једног тренутка није дошло до угрожавања исплате пензија и других давања из буџета.

- Са друге стране, та одлука је имала и позитивних ефеката, мотивисала је локалне самоуправе да мобилишу своје ресурсе, да коначно почну да примењују закон пренете надлежности и остваре приход у буџет, а не да стално очекују трансфер и размишљају како потрошити, а не како напунити буџет. То се показује као могуће и из сопствених извора, а из међународних пројеката. Са буџетом од 1,5 милијарди град Сомбор успева да одржи само основне законом пренете надлежности, а за озбиљнији развој сигурно су потребна већа средства – рекао је **Лазих**.

Синиша Лазих

Бранислав Јеремић

Никола Пајић

Драган Тркуља

Здравко Согић

Драган Ненадов

Бранислав Јеремић, председник Градског одбора ДСС, подсећа да успостављањем централизованог система управљања имовином локалне самоуправе за све облике располагања имовином морају да траже сагласност Републичке дирекције за имовину.

УСПОРЕНО АДМИНИСТРИРАЊЕ „ОД ГОРЕ“

- Уставом из 2006. године, као облик јавне својине, установљена је и имовина локалне самоуправе, чиме је створена претпоставка за доношење Закона о имовини локалних самоуправа, којом би се ова област уредила, а градовима и општинама омогућило да самостално управљају својом имовином. Тиме би се избегло успорено и неефикасно администрирање „од горе“, односно омогућило да се више уради на побољшању квалитета свих аспеката живота у нашим градовима и општинама. Нажалост, овај Закон није донет и бојим се да ни у будућности, изузев ако не буде већег притиска, неће бити превише журбе око тога – мишљења је **Јеремић**.

По његовим речима, садашња Влада је у последње три године укидањем трансфера оштетила све градове и општине.

- Актуелна власт је у периоду од 2009. године, незаконитим умањњем износа ненаменских трансферних средстава локалним самоуправама, просто узела око пола милијарде евра, а за град Сомбору нпр. закључно са овом годином то ће износити

- Сматрам да је неопходно враћање имовине локалним самоуправама, јер се показало да је централизовано управљање државном имовином довело до пропадања и неискоришћености доброг дела те имовине. А и Сомборци боље знају шта је за њих и њихову имовину добро, од некога из Београда коме је Сомбор само реч на папиру – сматра **Драган Тркуља**, одборник Г17 плус у Скупштини града.

Тркуља додаје да је неопходно да је од 1995. године до данас направљена велика штета локалним буџетима.

- Али оно што је још битније јесте да смо ускраћени за одлучивање, а наравно самим тим и за одговорност, о имовини града у коме живимо – истиче **Драган Тркуља**.

Никола Пајић, председник Градског одбора СПО, става је да свим локалним самоуправама, па тако и граду Сомбору, треба вратити имовину и то из више разлога.

ИМОВИНА КАО КАПИТАЛ

- Имовином би се лакше и рационалније управљало него што се то чини данас из једног центра, у Дирекцији за имовину РС. Сва имовина града је данас неискоришћен капитал, а могао би да се стави у функцију развоја и то тако што би та имовина била гарант на основу кога би се издавале локалне обвезнице, чиме би се дошло до значајних средстава за улагање у инфраструктуру, опремање мини индустријских зона у селима итд. Сваки процес децентрализације власти, а СПО јесте за децентрализацију, мора да подразумева и враћање имовине, јер процес децентрализације није само пуко пресељење институција из Београда у разне центре, већ је то процес спуштања надлежности на ниже нивое власти, што ближе грађанима, а тај процес морају да прате и финансијски потенцијали за вршење нових обавеза. Додела обавеза без имовине и изворних прихода обесмислио би цео процес децентрализације. Мислим да је осим имовине, важно и другачије сагледавање начина наплате јавних прихода – на-

глашава **Никола Пајић**.

И челник сомборског СПО-а слаже се у оцени да су градови и општине у доброј мери ускраћени за неопходна средства.

- Они су ускраћени из простог разлога што се централне власти понашају по принципу „мени колико треба – а другима шта остане“! Таква модел сагледавања друштвених потреба са врха власти ка локалним самоуправама и грађанима који су у овом случају на дну пирамиде, довео је до тога да су данас огромне разлике у степеноу развијености наших општина и градова и регија. Данас је Београд, тачније круг двојке, место у које се сливају паре свих нас, место на коме се одлучује како се наш новац троши, и место где нам поручују да будемо задовољни кад нам нешто од тог нашег новца врате, на пример кроз неки пројекат НИП-а – речи су **Николе Пајића**.

Драган Ненадов, председник Градског одбора ЛСВ, верује да би враћањем изворних прихода општинама и градовима ослабио директан утицај централне власти у доношење већине одлука локалних самоуправа.

- Знатно увећана, и без мољакања доступна финансијска средства, уз пажљиво одмерену стратегију развоја и поштовање специфичности територије, омогућила би убрзан развој града и Сомбора – нагласио је **Ненадов** и додао да због централистичког начина вођења државе не постоји ни економски биланс војвођанских градова и општина. - Нагађања и расправе о висини неповратно изгубљених финансијских средстава само доприносе наставку ускраћивања права коришћења изворних материјалних средстава – рекао је **Ненадов**.

И Српска напредна странка залаже се за враћање изворних прихода општинама и градовима.

- Ту треба наћи модел уравнотеженог финансирања, јер апсолутно нису исти приходи општине Нови Београд или, на пример, општине Бољевац – каже **Здравко Согић**, председник Градског одбора СНС. - Град Сомбор је сигурно ускраћиван за знатна финансијска средства годинама уназад, али се мора нагласити и да се олако прелазило преко чињенице да се гомилају дугови за закуп државног земљишта које је град „издао“, а 40 посто тих не малих средстава је требало остати у градској каси. Поставља се логично питање – ко је за то крив? Наравно, актуелна власт – рекао је **Согић**.

Н. Живановић

ВЛАСТ,

Синиша Лазих:

Питање децентрализације Србије сигурно је једно од најважнијих питања у грађењу функционалне државе. Не постоји универзални модел децентрализације који је општеприменив. Свака држава има своје специфичности и оквиру њих се траже решења која су животно одржива. Прво и основно питање се поставља ко је партнер централној власти, локалне самоуправе или неко други, да ли су законска решења примењива, одржива или лоша, па се због њих не могу применити ни она друга итд. Процеси који трају у нашој земљи сигурно ће довести до тога да ћемо имати равноправно друштво, функционалну управу и да ће се потребе грађана решавати брзо и ефикасно, али свако мора знати да смо прошли кроз санкције, изолације, ратове, бомбардовања, миграције, а сада периоде транзиције, промене државног уређења, губитка неколико државних творевина и да за све то је потребно време, које је такође ограничен ресурс гледано са аспекта дужине људског живота, и да неки процеси не могу брже да се дешавају јер поново градимо сопствене капацитете.

Бранислав Јеремић:

- За скроман почетак децентрализацију видим